

Politika ochrany dieťaťa

Úvod

Politika ochrany dieťaťa občianskeho združenia Cesta von (ďalej len „Cesta von“) je dokument upravujúci postupy všetkých zamestnancov a externých spolupracovníkov združenia v rámci ochrany dieťaťa a jeho práv. Vychádza pri tom z Dohovoru OSN o právach dieťaťa. Inšpirovali sme sa tiež Internou smernicou ochrany detí organizácie ETP Slovensko, Politikou ochrany detí Nadácie pre deti Slovenska a Save the Children. Zásady týkajúce sa programu Omama vychádzajú z diskusie s omamami (ženy žijúce a pracujúce priamo vo vylúčených rómskych komunitách) a s ich mentorkami. Zásady týkajúce sa programu Zebra vychádzajú z potrieb a požiadaviek detí a mladých ľudí prihlásených do Zebra klubov a lídrov a mentoriek pôsobiacich v týchto kluboch.

Spolupracovníci, partneri a donori Cesty von sa pri spolupráci zaväzujú dodržiavať tento dokument.

O nás

Poslaním občianskeho združenia Cesta von je pomáhať ľuďom uviaznutým v chudobe postaviť sa na vlastné nohy, získať prácu a dôstojný život. Na Slovensku sa generačná chudoba spája predovšetkým s vylúčenými rómskymi komunitami, osadami.

Základným programom občianskeho združenia Cesta von je program Omama, v ktorom sa zameriavame na rozvoj a cieleňú stimuláciu detí v kritickom ranom veku od 0 do 4 rokov, kedy sa mozog najviac a najrýchlejšie rozvíja. Realizujeme to „zvnútra komunity“, prostredníctvom zamestnaných žien – omám - priamo z týchto osád. Prioritou je, aby omamy posilňovali rodičov týchto detí, aby ich dokázali chrániť pred negatívnymi vplyvmi chudoby a toxickým stresom, ktorý najviac poškodzuje zdravý rast mozgu dieťaťa.

Jedným z ďalších programov občianskeho združenia Cesta von je program Zebra, v ktorom sa zameriavame na deti a mladých ľudí z vylúčených komunit v tínedžerskom veku 11 až 19 rokov. Rozvíjame ich životné postoje, zručnosti, a osobné zdroje. Posilňujeme ich, aby uspeli vo vzdelávaní, zapájame ich do športových aktivít, rozvíjame ich talenty a sprevádzame ich na ceste k dospelosti.

Základné hodnoty

- Posilňovanie – preber iniciatívu a zodpovednosť za seba a veď k tomu i iných

- Dôveryhodnosť – hraj fér, drž slovo
- Spôľahlivosť – doťahuj veci a dávaj aspoň o kúsok viac ako treba
- Spolupráca – spájaj sa, podporuj tím, pomáhaj a žiadaj o pomoc
- Priateľskosť – buď empatický a ľudský, buduj a udržiavaj vzťahy, rešpektuj iných
- Inovatívnosť – neboj sa zmien a hľadaj originálne cesty
- Rast – stále sa uč, vzdelávaj, pracuj na sebe

Združenie Cesta von ako organizácia pracujúca aj s deťmi odmieta akékoľvek zneužívanie detí, čo je aj dôvodom prijatia tejto Politiky ochrany detí a povinnosť všetkých členov, zamestnancov, a spolupracovníkov ju dodržiavať.

1. Pojmy

Dieťaťom rozumieme každú ľudskú bytosť do 18 rokov veku, pokiaľ podľa právnej úpravy, vzťahujúcej sa na dieťa nebola plnoletosť dosiahnutá už skôr.

Ochrana detí predstavuje súbor pravidiel a odporúčaní, ktorými sa riadia všetci pracovníci združenia Cesta von a záväzok združenia Cesta von v čo najväčšej miere zabezpečiť dôstojné a bezpečné zaobchádzanie s deťmi počas akýchkoľvek aktivít, ktoré sú vykonávané buď v rámci činnosti OZ Cesta von alebo jej zamestnancami, či spolupracovníkmi. V prípade rozpoznania zneužívania detí sa Cesta von zaväzuje tieto informácie poskytnúť príslušným úradom.

Zneužívanie detí definuje Svetová zdravotnícka organizácia ako zneužívanie alebo týranie detí, používanie akýchkoľvek foriem fyzického alebo psychického násillia, poškozovania alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, obchodného, sexuálneho a iného vykorisťovania, pričom dochádza k priamemu alebo potenciálnemu ublíženiu na zdraví dieťaťa, ohrozeniu života a narušeniu rozvoja alebo ľudskej dôstojnosti zneužívajúcej zodpovednosť, dôveru alebo moc, ktorú zneužívajúci v danom vzťahu má.

Zneužívanie detí sa môže prejavovať aj ako:

Fyzické týranie, ktoré má rôzne formy a prejavy ako napríklad: bitie, trasenie, sotenie, popálenie, úmyselné obarenie, dusenie, škrtenie a topenie dieťaťa, atď. K fyzickému týraniu dochádza aj vtedy, keď rodič alebo iná zodpovedná osoba zanedbáva symptómy ochorenia alebo úmyselne spôsobuje ochorenie dieťaťa. Niekedy dochádza k špecifickej forme týrania - tzv. Münchhausenov syndróm v zastúpení (by proxy), kedy rodič vymýšľa a úmyselne inscenuje zdravotné problémy dieťaťa, kvôli ktorým je dieťa opakovane pomerne náročne a bolestivo vyšetřované a liečené.

Psychické týranie, ktoré zahŕňa také správanie osôb, ktoré nepriaznivo pôsobí na psychický, citový vývoj a správanie dieťaťa. Môže mať rôzne formy a prejavy, napríklad opakované hovorenie deťom, že nie sú milované, nemajú žiadnu hodnotu, nie sú dostatočne dobré alebo

ich hodnota je adekvátna splneniu očakávania osoby, ktorá sa o nich stará. Taktiež môže zahŕňať vekovo alebo vývinovo nevhodné očakávania od dieťaťa, ako aj vystavovanie dieťaťa nebezpečenstvu alebo vyvolávanie strachu v ňom. Sčasti je psychické týranie súčasťou všetkých foriem zneužívania dieťaťa, ale môže sa objaviť aj samostatne.

Sexuálne zneužívanie detí, ktoré definujeme ako kontakt medzi dieťaťom a staršou alebo vyspelejšou osobou (napríklad mladistvý alebo dospelý, pričom môže ísť o cudzieho človeka, súrodenca alebo zodpovednú osobu - rodiča alebo zákonného zástupcu), pričom je dieťa použité ako objekt sexuálneho uspokojenia dospelaj alebo staršej osoby. Často sa toto správanie vynucuje silou, vymáhaním, úplatkami, vyhrázaním alebo inou formou nátlaku. Sexuálne zneužívanie detí sa môže prejavovať fyzicky ale i psychicky a verbálne. Sexuálne zneužívanie zahŕňa aj akékoľvek vystavovanie dieťaťa sexuálnym aktivitám, sexuálnemu kontaktu, sexuálnemu správaniu a činnosti bez ohľadu na to, či si je toho dieťa vedomé alebo nie. Sexuálne prejavy môžu obsahovať fyzický kontakt (pričom môže dôjsť k vniknutiu ako napríklad pri znásilnení) alebo fyzický kontakt bez vniknutia. Avšak sexuálne zneužívanie sa môže prejavovať aj bez fyzického kontaktu, napríklad pri nútenom sledovaní alebo tvorbe pornografických videozáznamov alebo sledovaní sexuálnych aktivít, resp. povzbudzovaní detí, aby sa správali nevhodným sexuálnym spôsobom. Za komerčné sexuálne zneužívanie sa považuje každé využitie dieťaťa pre sexuálne účely za finančnú alebo inú odmenu. Dieťa je v tomto prípade považované za objekt obchodu a sexuálneho vykorisťovania. Tento jav sa často spája s obchodom a s organizovaným zločinom, resp. nútenou prácou a moderným otroctvom. Detská pornografia sa pre účely zákona definuje ako zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súložie, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby. Tento obsah môže byť zobrazený formou fotografií, negatívov, diapozitívov, časopisov, kníh, kresieb, filmov, videozáznamov a grafických zobrazení v počítačoch. Existuje všeobecné delenie do dvoch kategórií: soft-core (neobsahuje explicitné sexuálne scény, ale zobrazuje nahé deti alebo deti, ktoré sa správajú zvodne) a hard-core, ktoré znázorňujú deti aktívne sa zúčastňujúce sexuálnych aktivít.

Zanedbávanie definujeme ako akútne a vážne ohrozenie dieťaťa v dôsledku nedostatočnej starostlivosti a podnetov dôležitých pre jeho zdravý fyzický a psychický vývin.

Šikanovanie vnímame ako úmyselné ublíženie, často opakované v určitom období, pričom sa obeť len veľmi ťažko dokáže ubrániť. Prejavuje sa rôznymi formami, ale najčastejšie prejavy sú: fyzické šikanovanie (bitie, kopanie, odcudzenie vecí obeť), verbálne šikanovanie (nevhodné rasistické alebo homofóbne poznámky, vyhrávanie sa, nadávanie) a psychické šikanovanie (izolácia obeť, neprijatie do skupiny vrstovníkov). Zneužívanie detí za účelom obchodovania, ktoré definujeme ako využívanie detí na prácu alebo inú aktivitu s cieľom získania benefitov pre osobu, ktorá je za dieťa zodpovedná, pričom pôsobia poškodzujúco na fyzické a psychické zdravie dieťaťa, jeho vzdelanie alebo morálno- emocionálny rozvoj. Táto forma zneužívania sa prejavuje, okrem iného, nútenou prácou detí. Dieťa, ktoré je nejakým

spôsobom zneužívané, je často obeťou viacerých foriem násilia. Niektoré z ďalších foriem môžu byť diskriminácia, obťažovanie alebo šikanovanie, ktoré tiež negatívne pôsobia na rozvoj dieťaťa a ubližujú mu fyzicky aj psychicky.

Priamym kontaktom s deťmi rozumieme akékoľvek situácie, v ktorých sa nachádzajú deti so zamestnancom alebo spolupracovníkom občianskeho združenia. V rámci našej činnosti sú to najmä stretnutia omamy s rodinami v rámci tzv. lekcí, pravidelné aktivity prebiehajúce v Zebra kluboch, vedené lídrami a líderkami programu, väčšie podujatia počas roka usporadúvané pre deti (napr. Deň detí, Mikuláš, karneval, Deň otvorených dverí, výlety a pod.), návštevy pracovníkov občianskeho združenia, dobrovoľníkov, podporovateľov alebo iných externých ľudí (napr. lektorov voľnočasových aktivít, inšpiratívnych osobností, novinárov, fotografov a podobne)

Nepriamy kontakt s deťmi spočíva najmä v prístupe k údajom o deťoch a ich rodinách, k ich fotografiám a k prístupe k dátam súvisiacim s vývojom detí a o podmienkach, v ktorých žijú.

2. Koho sa Politika ochrany dieťaťa týka

Touto Politikou ochrany dieťaťa sú viazaní:

- 1) pracovníci a správna rada občianskeho združenia,
- 2) externí spolupracovníci, napr. lektori na školeniach, expertní konzultanti, lektori voľnočasových aktivít,
- 3) podporovatelia (donori) občianskeho združenia v prípade, ak prídu do kontaktu s deťmi,
- 4) novinári a fotografi, ktorí prichádzajú do priameho alebo nepriameho kontaktu s deťmi prostredníctvom občianskeho združenia.
- 5) dobrovoľníci a mentori, ktorí prichádzajú do kontaktu s deťmi v online prostredí, prezenčne v kluboch, alebo počas mimoriadnych udalostí (napr. výlety, DOD, Deň detí a pod.),
- 6) majitelia a správcovia prenajatých budov Zebra klubov,
- 7) členovia iných organizácií, ktorí užívajú priestory budov Zebra klubov.

3. Zásady ochrany dieťaťa

Cesta von sa zaväzuje predchádzať zneužívaniu detí aj prostredníctvom týchto činností:

- **zvyšovanie povedomia** - zabezpečujeme, aby všetci pracovníci a tretie osoby, ktoré spolupracujú s Cestou von vedeli o štandardoch správania, ktoré občianske združenie vyžaduje za účelom ochrany detí, v ich súkromnom aj pracovnom živote,
- **prevencia** - prostredníctvom osvedčených postupov, ktorými minimalizujeme riziká akejkoľvek formy zneužívania detí, jedným z nich je aj prísny výberový proces,

- **nahlasovanie** - zabezpečujeme, aby každý, kto spolupracuje s Cestou von a kto je súčasťou aktivít občianskeho združenia vedel, ako postupovať v prípade podozrenia zo zneužívania detí,
- **reakcia** - po nahlásení zneužívania dieťaťa sa snažíme zabezpečiť okamžitú reakciu, aby došlo k preskúmaniu incidentu a aby bolo dieťa v bezpečí.

4. Prijímanie nových zamestnancov

Výber nových zamestnancov, spolupracovníkov a dobrovoľníkov dodržiava nasledovné kroky:

- Každý záujemca o prácu alebo spoluprácu (napr. dobrovoľník), pri ktorej dochádza ku kontaktu s deťmi, musí absolvovať osobný pohovor s riaditeľom organizácie alebo jeho zástupcom.
- Každá osoba je pri začiatku spolupráce informovaná koordinátorom Politiky ochrany dieťaťa o tejto Politike ochrany dieťaťa a o jej znení. Cesta von poskytuje jej osobitné vysvetlenie/výklad a školenie všetkým svojim spolupracovníkom podľa bodu 5.1 (Školenie a vzdelávanie).
- Najlepší uchádzač o prácu z výberového konania alebo uchádzač o spoluprácu musí poskytnúť výpis z registra trestov, či spáchal akýkoľvek úmyselný trestný čin alebo niektoré z trestných činov proti ľudskej dôstojnosti a trestných činov proti rodine a mládeži, podľa Trestného zákona. Ak sa uvedené preukáže, predstavuje to výraznú prekážku zamestnania tejto osoby, pokiaľ sa výberová komisia pozostávajúca z regionálneho koordinátora a pracovníkov ústredia Cesty von (aspoň traja ľudia, nepárny počet) nerozhodne inak. Výpis z registra trestov musia poskytnúť aj všetci už existujúci zamestnanci a spolupracovníci Cesty von do 2 mesiacov od prijatia tejto Politiky a pravidelne, raz ročne poskytnúť čestné vyhlásenie o tom, že nedošlo k žiadnym vyššie uvedeným trestným činom, ani obdobným incidentom, ktoré by mohli byť vyhodnotené ako priestupky.
- Pri výbere nových zamestnancov alebo spolupracovníkov je neoddeliteľnou súčasťou minimálne jedna referencia uchádzača z jeho predchádzajúcich zamestnaní, prípadne od miestnych autorít, ktorí danú osobu dostatočne poznajú.
- Uplatňuje sa skúšobná doba 3 mesiace pre nových platených zamestnancov a spolupracovníkov.
- V rámci osobného pohovoru s uchádzačmi sa zisťuje ich postavenie a súhlas/nesúhlas s touto Politikou ochrany dieťaťa, nesúhlas je prekážkou prijatia do zamestnania.
- Neoddeliteľnou prílohou pracovnej zmluvy alebo inej obdobnej zmluvy zaväzujúcej k spolupráci je aj táto Politika ochrany dieťaťa, s ktorou osoba vyjadruje svoj súhlas podpisom pracovnej zmluvy a zaväzuje sa ju dodržiavať.

5. Zvyšovanie informovanosti smerom dovnútra

- 1) Každá osoba, ktorá prostredníctvom občianskeho združenia Cesta von prichádza do kontaktu s deťmi (bližšie špecifikované v časti 2. Koho sa Politika ochrany dieťaťa týka) je pred prvým kontaktom oboznámená so znením Politiky ochrany dieťaťa a uzrozumená s tým, že musí dodržiavať určené zásady.
- 2) Politika ochrany dieťaťa je neoddeliteľnou súčasťou akejkoľvek formy zmluvy o spolupráci (napr. pracovná zmluva, mandátna zmluva, zmluva o dobrovoľníctve a pod.) každého interného pracovníka Cesty von.
- 3) Informácie o obsahu Politiky ochrany dieťaťa sú pravidelne komunikované prostredníctvom školení pracovníkov. Tieto sú opísané v bode 5.1 (Školenie a vzdelávanie).
- 4) Nesúhlas s týmito zásadami je prekážkou v spolupráci osoby s občianskym združením.

5.1 Školenie a vzdelávanie

Za účelom úspešnej implementácie Politiky ochrany dieťaťa podnikáme tieto opatrenia:

- 1) Každý zamestnanec, spolupracovník alebo dobrovoľník je informovaný o zásadách Politiky ochrany dieťaťa a o všetkých postupoch a procesoch, ktoré z nej vyplývajú, počas prvých 4 týždňov od začiatku práce. Úvodné zaškolenie zabezpečuje koordinátor Politiky ochrany dieťaťa základným prehľadom dohodnutých pravidiel a simuláciou možných situácií.
- 2) Cesta von zabezpečuje pravidelné školenia pre svojich zamestnancov a spolupracovníkov, minimálne 2x ročne, týkajúce sa spôsobov vhodného správania sa pri kontakte s deťmi, ako aj vhodných reakcií pri spozorovaní, že dochádza k ohrozeniu dieťaťa. Školenie zabezpečuje koordinátor Politiky ochrany dieťaťa s programovým manažérom, ako aj externí odborníci venujúci sa otázkam násilia na deťoch, práci s emóciami a ďalším oblastiam súvisiacim s psychickým a/alebo fyzickým násilím na deťoch.
- 3) Vzhľadom na prostredie, v ktorom Cesta von poskytuje svoje služby, účelom častých, pravidelných školení je postupné zvyšovanie možnosti ochrany detí s rešpektom voči nepísaným pravidlám komunit, avšak so snahou zabezpečiť najlepší záujem detí.
- 4) Cesta von zabezpečí každý rok aj školenie s odborníkom za účelom informovania spolupracovníkov o negatívnom vplyve a nebezpečenstve psychického a/alebo fyzického násilia na deťoch za účelom posilnenia presvedčenia o dôležitosti dodržiavania a postupného sprísňovania týchto zásad. Cieľom je počiatočné nastavenie základných pravidiel s ohľadom na zaužívaný spôsob života komunit (v súlade s bodom 5.1 ods. 3), avšak pri dodržaní ochrany dieťaťa s postupným dosahovaním medzinárodných štandardov. Súčasťou odbornej prípravy bude aj ich informovanie o podporných kontaktoch pre deti a ich rodiny.
- 5) Súčasťou školení sú aj pravidelné tréningy navrhnutých aktivít pre prácu s deťmi, aby každý vedel pracovať s didaktickými pomôckami tak, aby pri tom nebolo ohrozené žiadne dieťa.

6. Práca s deťmi

- 1) Každý zamestnanec a spolupracovník občianskeho združenia pozná zásady Politiky ochrany detí.
- 2) V priamom i nepriamom kontakte s dieťaťom nie je dovolené také zaobchádzanie s dieťaťom, ktoré by malo znaky jeho akéhokoľvek fyzického a/alebo psychického zneužívania.
- 3) Pracovník Cesty von, ani osoba, ktorá má sprostredkovaný kontakt s dieťaťom cez Cestu von si nemôže vynucovať fyzický kontakt s dieťaťom (napr. objatia, chytanie dieťaťa a pod.). Kontakt vychádzajúci zo strany dieťaťa nie je prekážkou, ak sa tým nenapĺňajú znaky fyzického zneužívania.
- 4) Akékoľvek nežiaduce správanie nahlásené koordinátorovi Politiky ochrany dieťaťa, v rozpore so zásadami, je predmetom preskúmania (viď bod 10).

6.1 Program Omama

V rámci stretnutí s rodičmi a deťmi pracuje s dieťaťom nielen jeho rodič, resp. dospelá osoba, ktorá s ním na lekciu prišla, ale aj omama. Pri lekciiach s deťmi do 4 rokov nesmie byť omama sama s deťmi.

- 1) Stimulačné aktivity s omamou sa konajú na základe vopred určeného postupu didaktickými pomôckami, ktoré omamy dostávajú a využívajú určeným spôsobom.
- 2) Pri každej aktivite sa berie ohľad na to, aby nedošlo k úrazu dieťaťa (napr. prehltutie malých predmetov, ublíženie si ostrými predmetmi) a aby s ním nebolo žiadnym spôsobom zaobchádzané tak, aby bola dotknutá jeho dôstojnosť.
- 3) Štruktúra lekcie a bezpečná práca s pomôckami sú predmetom pravidelného školenia omám Cesty von.

6.2 Program Zebra

- 1) V rámci pravidelných aktivít v Zebra kluboch pracujú s deťmi a mladými ľuďmi mládežnícki lídri a líderky, v niektorých prípadoch mentorky programu Zebra. Počas aktivít s deťmi musia byť v klube prítomní vždy minimálne dvaja dospelí, ktorí sa deťom venujú.
- 2) Skupinové aktivity sa konajú na základe vopred určeného postupu, vychádzajúceho z manuálu aktivít, pripraveného odborníkmi na preberané témy, rozvíjajúce zručnosti a postoje detí a mladých ľudí programu Zebra. Lídri a líderky sú na vedenie týchto aktivít priebežne a pravidelne pripravovaní/é odbornými školeniami počas celého roka.
- 3) Počas doučovania s deťmi a mladými ľuďmi pracujú dobrovoľníci a dobrovoľníčky spravidla v online priestore, pripojením na počítače nachádzajúce sa v kluboch. Osobné stretnutia a prezenčné doučovanie sú tiež možné. Dobrovoľníci a dobrovoľníčky sú na svoju dobrovoľnícku činnosť odborne zaškolení.

- 4) Pri každej aktivite sa berie ohľad na to, aby nedošlo k úrazu dieťaťa (napr. ublíženie si ostrými predmetmi, náraz o ostré hrany, pošmyknutie sa) a aby s ním nebolo žiadnym spôsobom zaobchádzané tak, aby bola dotknutá jeho dôstojnosť.
- 5) Pri osobnom rozhovore dieťaťa s dospelou osobou (líder, líderka, mentorka alebo účastník/čka klubu) musí byť v klube prítomná ďalšia dospelá osoba. Takýto rozhovor musí prebiehať v miestnosti s otvorenými dverami.

7. Výlety

7.1 Program Omama

- 1) Omama môže organizovať spoločnú činnosť s deťmi, prípadne výlet bez rodičov s deťmi po dosiahnutí 4 rokov dieťaťa. Maximálny počet detí na jedného dospelého je 6.
- 2) Ak ide omama na výlet (prípadne pripravuje akúkoľvek organizovanú činnosť s deťmi bez rodičov), získa vopred písomný informovaný súhlas rodičov, kde bude uvedené miesto a dátum aktivity, predpokladaný čas návratu a zodpovedné osoby, ktoré sa aktivity zúčastňujú (formou prezenčnej listiny).
- 3) Pri skupinovom výlete, alebo inej aktivite, ktorá sa koná mimo bežne využívaného miesta a zúčastňuje sa jej viac ako 6 detí, musí byť prítomná aj ďalšia dospelá osoba ako dozor (rodič, mentorka, iná omama a pod.).

7.2 Program Zebra

- 1) Výlety v programe Zebra môžu byť organizované lokálne, s väzbou na jednotlivé kluby, alebo celoprogramovo.
- 2) Lídri musia v prípade organizovania všetkých výletov získať písomný informovaný súhlas rodičov, kde bude uvedené miesto, dátum, účel výletu, čas a miesto odchodu, predpokladaný čas návratu a zodpovedné osoby, ktoré sa výletu zúčastňujú (formou prezenčnej listiny). Taktiež musia získať fotografiu karty poistenia dieťaťa.
- 3) Maximálny počet detí na jedného dospelého pri príležitosti výletu, alebo inej organizovanej činnosti odohrávajúcej sa mimo Zebra klubu je 10.
- 4) V prípade väčšieho počtu detí musí byť prítomná ako dozor ďalšia dospelá osoba (rodič niektorého dieťaťa z klubu, dobrovoľník, iný pracovník občianskeho združenia Cesta von)

8. Vyhotovovanie fotografií a ich používanie v rámci aktivít občianskeho združenia Cesta von

- 1) Rodičia dieťaťa (príp. iní zákonní zástupcovia dieťaťa) sa pri vypĺňaní prihlášky do programu Omama, alebo do programu Zebra rozhodujú o udelení/neudelení informovaného súhlasu s vyhotovovaním fotografií na účely propagácie programu. Tento súhlas je možné kedykoľvek odvolať a nemá vplyv na účasť v programoch.
- 2) Vyhotovovať fotografie je možné pre rodiny, ktoré sú súčasťou programu Omama a ktoré vopred vyjadrili súhlas a pre deti a mladých ľudí, ktorí sú súčasťou programu Zebra, a ktorých zákonní zástupcovia vopred vyjadrili súhlas – viď ods. 1.
- 3) Fotografie detí, ktoré nie sú v programe, sa smú vyhotovovať len so súhlasom rodiča, resp. zákonného zástupcu dieťaťa.
- 4) Fotografie sú vyhotovované citlivo, s ohľadom na zachovanie ľudskej dôstojnosti tak, aby deti neboli zachytávané v intímnych, prípadne nevhodných situáciách (napr. odhaľujúce, vyzývavé).
- 5) Fotografie a ich opisy nesmú identifikovať meno, priezvisko a adresu dieťaťa.

9. Kontakt s novinármi, partnermi a inými externými ľuďmi mimo Cesty von

- 1) Všetky osoby, ktoré majú kontakt s deťmi a rodinami, ktoré sú v programoch združenia Cesta von a ich spoločný kontakt vychádza z tejto spolupráce so združením, sú povinné dodržiavať zásady určené touto Politikou ochrany dieťaťa. Výnimkou sú prípady, ak tieto osoby majú vytvorené vlastné pravidlá, tie však nesmú poskytovať menšiu ochranu, ako tento dokument.
- 2) Všetky návštevy musia byť vopred ohlásené a odsúhlasené vedením organizácie (ústredie/kancelária Bratislava). Žiadna externá návšteva sa nemôže uskutočniť bez predchádzajúceho informovania a písomného (resp. elektronického - emailového) súhlasu manažmentu Cesty von a bez potvrdeného súhlasu dotknutých osôb (ods. 3).
- 3) Účastníci programov sú s externou návštevou (napr. novinárom, donorom a pod.) vždy v prítomnosti omamy, lídrov, mentorky, alebo niekoho zo združenia Cesta von.
- 4) Možnosť propagácie Cesty von je zahrnutá v informovanom súhlase o ochrane a spracúvaní osobných údajov, ktorý je súčasťou prihlášky do programu Omama, a súčasťou prihlášky do programu Zebra, pričom takto vyjadrený súhlas musí byť opätovne potvrdený ústne pred samotným stretnutím.
- 5) Každá externá návšteva dostane vopred pred každou návštevou „Súhlas s Politikou ochrany dieťaťa občianskeho združenia Cesta von pre externých spolupracovníkov a novinárov“ (príloha č.1) a pred stretnutím ho písomne potvrdí, prípadne vyjadrí svoj súhlas elektronicky – emailom.

10. Nahlasovanie podozrenia zo zneužívania detí

- 1) Každý prípad podozrenia zo zneužívania detí je potrebné riešiť individuálne.

- 2) Každá zo zapojených rodín je informovaná o možnosti hlásenia podozrenia porušenia Politiky ochrany dieťaťa zo strany pracovníka alebo spolupracovníka občianskeho združenia.
- 3) V prípade akéhokoľvek podozrenia, že dochádza k porušeniu zásady ochrany dieťaťa je potrebné konať v rámci postupu „**CHOĎ**“:
 - **Chráň:** ak existuje podozrenie na porušenie Politiky ochrany dieťaťa, musí sa toto podozrenie okamžite nahlásiť.
 - **Okamžite:** čas hrá dôležitú úlohu, je dôležité zvážiť najvhodnejšie a najefektívnejšie riešenie v čo najkratšom čase, aby sa zabezpečilo, že dieťa bude chránené.
 - **Dieťa:** najlepší záujem dieťa je na prvom mieste.
- 4) Cesta von sa zaväzuje, že s informáciami týkajúcimi sa možného ohrozenia dieťaťa bude zaobchádzať dôverne s ohľadom na dôstojnosť a najlepší záujem dieťaťa. V prípade potreby pomôže dotknutej rodine sa skontaktovať so sociálnymi pracovníkmi, ktorí poskytnú rodine potrebnú pomoc.
- 5) Ďalším krokom v rozhodovaní je zistiť, či ide o internú alebo externú záležitosť.

10.1 Interná záležitosť

- 1) Ak je podozrenie, že dieťa ohrozuje/ohrozil niektorý z pracovníkov občianskeho združenia, rodič (resp. zákonný zástupca) alebo ktorákoľvek osoba, ktorá má toto podozrenie to v prípade priameho kontaktu s dieťaťom hlási najprv:
 - a) omame – ak ide o iného pracovníka, ako je ona sama,
 - b) mentorke omamy – ak je z ohrozenia dieťaťa podozrivá omama.
 - c) programovému tímu Zebra - ak ide o ohrozenie účastníka programu Zebra
- 2) Následne to kontaktovaný pracovník oznámi koordinátorovi Politiky ochrany dieťaťa (príloha č. 2) a spolu predbežne vyhodnotia situáciu.
- 3) Ak má podozrenie osoba, ktorá nie je vo vzťahu s dieťaťom a zároveň nie je interným pracovníkom Cesty von (napr. novinár, externý spolupracovník a pod.), hlási to priamo koordinátorovi Politiky ochrany dieťaťa (príloha č. 2).
- 4) V prípade podozrenia z ohrozenia dieťaťa v nepriamom kontakte, podozrenie sa hlási priamo koordinátorovi Politiky ochrany dieťaťa.
- 5) Pracovníkovi Cesty von, ktorý je podozrivý z ohrozenia dieťaťa, je okamžite znemožnený ďalší kontakt s dieťaťom, resp. s informáciami a dátami o dieťati až do prešetrenia incidentu.
- 6) V prípade, ak by uvedená vec spĺňala znaky trestného činu, bude postúpená orgánom činným v trestnom konaní.

10.2 Externá záležitosť

- 1) Ak dochádza k opakovaným situáciám, ktoré sú vyhodnotené ako podozrenie zo zneužívania detí, prípadne ide o priame ohrozenie života alebo zdravia dieťaťa zo strany jeho rodiny, resp. iných ľudí ako pracovníkov Cesty von, omama, líder, alebo líderka prekonzultuje ďalší postup so svojou mentorkou a upovedomia koordinátora Politiky ochrany dieťaťa, ktorý o podnete spíše záznam podľa Prílohy č. 2.

- 2) Spolu vyhodnotia závažnosť situácie a rozhodnú o potrebe oznámenia situácie miestnym terénnym sociálnym pracovníkom, prípadne iným autoritám.
- 3) Ak má takéto podozrenie (opísané v ods. 1) osoba, ktorá nie je pracovníkom Cesty von, nahlási to priamo koordinátorovi Politiky ochrany dieťaťa, ktorý o podnete spíše záznam podľa prílohy č. 2. Potreba hlásenia miestnym alebo štátnym autoritám je posudzovaná individuálne, podľa závažnosti konania – v prípadoch bezprostredného priameho ohrozenia života alebo zdravia dieťaťa je takéto hlásenie povinné. V ostatných prípadoch ide o spoločné rozhodnutie koordinátora Politiky ochrany dieťaťa, programového manažéra a regionálneho koordinátora.

11. Monitorovanie a vyhodnocovanie Politiky ochrany dieťaťa

11.1 Preventívne

Počas pravidelných školení je súčasťou aj reflexia funkčnosti nastavenia Politiky ochrany dieťaťa so všetkými zapojenými osobami. Na základe spätnej väzby od pracovníkov občianskeho združenia sa vyhodnotí, či sú dodržiavané všetky zásady a či je potrebné zaviesť zmeny.

11.2 Reaktívne

Okrem všeobecného monitorovania a hodnotenia sa vyžaduje reaktívne vyhodnocovanie Politiky ochrany dieťaťa v prípade porušenia zásad, ktoré ustanovuje. Na základe tohto vyhodnotenia Cesta von posúdi možné zmeny v dokumente alebo procese notifikácie, prípadne nahlásenia porušenia. Okrem toho sa každý rok uskutoční interné hodnotenie Politiky ochrany dieťaťa a jej dodržiavanie a výsledky schváli správna rada.

12. Koordinátor Politiky ochrany dieťaťa

- 1) Riaditeľ združenia určí jednu osobu, ktorá bude slúžiť koordinátor Politiky ochrany dieťaťa (ďalej ako „koordinátor“) pre zamestnancov a spolupracovníkov združenia v prípadoch podozrenia zo zneužívania detí, prípadne z nedodržiavania tohto dokumentu.
- 2) **Koordinátorkou je až do odvolania určená Radka Babel'ová (0911 163 575, radka.babelova@cestavon.sk)**
- 3) Úlohou koordinátora je:
 - zabezpečovať informovanie pracovníkov občianskeho združenia o zásadách Politiky ochrany dieťaťa,
 - pripravovať podklady na školenia k dohodnutým zásadám Politiky ochrany dieťaťa,
 - monitorovať implementáciu Politiky ochrany dieťaťa,
 - prijímať oznámenia o podozrení z porušenia zásad ochrany dieťaťa a prešetrovať oznámené udalosti,

- podporovať spolupracovníkov v otázkach ochrany dieťaťa a vyhľadávať najlepšie príklady dobrej praxe.
- 4) Meno koordinátora je zverejnené v kancelárii sídla občianskeho združenia a na webovej stránke.

Politika ochrany dieťaťa je sprístupnená na webe občianskeho združenia Cesta von na <https://cestavon.sk/dolezite-dokumenty/>

30.3.2021, Bratislava

Posledná úprava 30.1.2025

.....

Pavel Hrica, riaditeľ OZ Cesta von

Príloha č. 1

Súhlas s Politikou ochrany dieťaťa občianskeho združenia Cesta von pre externých spolupracovníkov a novinárov

Meno a priezvisko:

Podpisom tohto dokumentu vyjadrujem súhlas so základnými zásadami ochrany dieťaťa a zaväzujem sa ich dodržiavať v priamom aj nepriamom kontakte s deťmi, ktorý mi je sprostredkovaný Cestou von.

Základné zásady:

- V priamom kontakte s dieťaťom nie je dovolené zaobchádzanie s dieťaťom, ktoré by malo znaky jeho akéhokoľvek fyzického a/alebo psychického zneužívania.
- Pracovník Cesty von, ani osoba, ktorá má sprostredkovaný kontakt s dieťaťom cez Cestu von si nemôže vynucovať fyzický kontakt s dieťaťom (napr. objatia, chytanie dieťaťa a pod.). Kontakt vychádzajúci zo strany dieťaťa nie je prekážkou, ak by sa tým nenaplnili znaky fyzického zneužívania.
- Vyhotovovať fotografie je možné len pre rodiny, ktoré sú súčasťou programu Omama a ktoré vopred vyjadrili súhlas a pre deti a mladých ľudí, ktorí sú súčasťou programu Zebra a ktorých zákonní zástupcovia vopred vyjadrili súhlas.
- Fotografie detí, ktoré nie sú v programe, sa smú vyhotovovať len so súhlasom rodiča, resp. zákonného zástupcu dieťaťa.
- Fotografie sú vyhotovované citlivo, s ohľadom na zachovanie ľudskej dôstojnosti tak, aby deti neboli zachytávané v intímnych, prípadne nevhodných situáciách (napr. odhaľujúce, vyzývavé).
- Fotografie a ich opisy nesmú identifikovať meno, priezvisko a adresu dieťaťa.
- Všetky návštevy musia byť vopred ohlásené a odsúhlasené vedením organizácie (ústredie/kancelária Bratislava). Žiadna externá návšteva sa nemôže uskutočniť bez predchádzajúceho informovania a písomného (resp. elektronického - emailového) súhlasu manažmentu Cesty von a bez potvrdeného súhlasu dotknutých osôb.
- Rodičia s deťmi, ktorí sú súčasťou programu Omama a deti a mladí ľudia zo Zebra klubov sú s externou návštevou (napr. novinárom, donorom) vždy v prítomnosti omamy, lídrov, mentorky alebo iného pracovníka Cesty von.

Ak máte podozrenie, že dochádza k situáciám, ktoré by mohli byť vyhodnotené ako podozrenie zo zneužívania detí, prípadne ide o priame ohrozenie života alebo zdravia dieťaťa zo strany jeho rodiny, prípadne pracovníkov Cesty von, upovedomte koordinátorku Politiky ochrany dieťaťa **Radku Babel'ovú** (0911 163 575, radka.babelova@cestavon.sk), ktorá o podnete napíše záznam.

S uvedenými zásadami súhlasím, podpis:

Dátum:

Príloha č. 2

Oznámenie o podozrení z porušenia zásad o ochrane dieťaťa

V prípade podozrenia z porušenia zásada ochrany dieťaťa, či už zo strany pracovníkov Cesty von alebo inej osoby, oznámte to koordinátorovi Politiky ochrany dieťaťa, čo najskôr – písomne alebo ústne. Oznámenie môžete vyplniť pred, ale aj po informovaní koordinátora.

Informácie o Vás

- Vaše meno a priezvisko:
- Organizácia, pre ktorú pracujete:
- Kontaktné údaje:
- Vzťah k dieťaťu:

Informácie o dieťati

- Meno a priezvisko dieťaťa:
- Vek:
- Miesto bydliska:
- Zákonný zástupca:

Udalosť

- Boli ste svedkom porušenia zásada ochrany dieťaťa?
ÁNO/NIE
- Neboli ste svedkom, ale máte podozrenie, že došlo alebo dochádza k ohrozeniu dieťaťa?
ÁNO/NIE
- Dozvedeli ste sa od tretej osoby, že dieťa je v ohrození?
ÁNO/NIE

Opíšte udalosť vlastnými slovami (kto, kedy, komu, čo) a rozlíšte, čo sú Vaše domnienky a čo sú fakty.

.....
.....
.....
.....

Boli tam prítomné aj iné osoby alebo deti?

.....
.....

Sú v ohrození aj ďalšie deti?

.....
.....

Čo ste spravili Vy/Ako ste zareagovali?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Meno a priezvisko osoby, ktorá mala ohroziť dieťa

.....

Dátum a miesto udalosti

.....

Podpis a dátum vyplnenia oznámenia:

Vypíňa koordinátor Politiky ochrany dieťaťa:

Oznámenie bolo prešetované: ÁNO/NIE

Došlo k porušeniu zásad ochrany dieťaťa: ÁNO/NIE

Sumarizácia prešetrenia, ak je to potrebné:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dátum:

Podpis: